PATVIRTINTA
Druskininkų Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio meno mokyklos direktoriaus
2026 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V1-124

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLOS VYTAUTO KAZIMIERO JONYNO DAILĖS SKYRIUS

ERDVINĖ PLASTIKA (SKULPTŪRA)
FŠPU PROGRAMA

Erdvinės plastikos (skulptūros) paskirtis – ugdyti erdvinės formos suvokimą ir kūrimo pagrindus. Skulptūra apima lipdybą, konstravimą, erdvinę plastiką, erdvinės formos kompoziciją, skulptūrines formas ir objektus, skulptūrines instaliacijas ir kt.
Erdvinės plastikos (skulptūros) tikslas – ugdyti gebėjimus suvokti, atrasti ir kurti erdvinius objektus trimatėje erdvėje ir projekcijose, tam panaudojant įvairias priemones. Įgyti skulptūrinių žinių bei įgūdžių, reikalingų kūrybinei raiškai.

Erdvinės plastikos (skulptūros) uždaviniai:
- Kryptingai ir nuosekliai ugdyti mokinių, kūrybines galias tenkinant pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius.
- Plėsti ir gilinti žinias apie skulptūros formas, žanrus, paskirtį, technikas, medžiagas.
- Formuoti savarankišką, veiklų, kūrybingą, atsakingą žmogų.
- Ugdyti erdvinių formų įvairovės suvokimą pagal padėtį erdvėje – apvalioji skulptūra ir reljefas. Pagal funkciją – paminklinė, dekoratyvinė, kamerinė, smulkioji skulptūra, skulptūrinis objektas.
- Analizuoti skulptūros meninės išraiškos priemones – formų erdvinė padėtis, proporcijos, siluetas, ritmas, faktūra tolygus arba kintamas šių elementų pasikartojimas.
- Pažinti skulptūros kūrimo principus (lipdymas, skobimas, liejimas).
- Derinti įvairias erdvines raiškos medžiagas ir jungti jas tinkamais būdais.

Erdvinės plastikos (skulptūros) programos apimtis: 4 metai (238 val.)
68 val. (2 val. per savaitę) – I klasė
34 val. (1 val. per savaitę) – II klasė
68 val. (2 val. per savaitę) – III klasė
68 val. (2 val. per savaitę) – IV klasė

Erdvinės plastikos (skulptūros) struktūra ir veiklos sritys:
- Erdvinės plastikos (skulptūros) raiškos priemonių pažinimas, techninės galimybės.
- Nuoseklus Erdvinės plastikos (skulptūros) kūrybinės praktikos užsiėmimai ir įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus.

Erdvinės plastikos (skulptūros) mokymas:
- Erdvinės formos suvokimas (kompozicija, forma erdvėje, mažoji plastika, skulptūrinis objektas), formavimo principai, atskleidžiant jų ypatumus.
- Erdvinės plastikos (skulptūros) pagrindų mokoma atsižvelgiant į individualius mokinių gebėjimus, siekiant puoselėti unikalią mokinio pasaulėjautą ir individualią raišką.
- Erdvinės plastikos (skulptūros) mokymas siejamas su dailės istorija, piešimu, tapyba, etnokultūra.
- Erdvinės plastikos (skulptūros) pamokose naudojami įvairūs mokymo metodai, individualus bei grupinis darbas, projektinė veikla.

MOKINIŲ PASIEKIMAI

I KLASĖ

Nuostatos: Materializuoti plastines idėjas kuriant erdvines formas ir formuojant erdvę. Gilinti formos ir erdvės suvokimą. Siekti tikslingai taikyti formos kūrimo būdus kūrybinėse užduotyse. Pažinti, tikslingai praktikoje pasirinkti medžiagas, darbo priemones, technikas ir technologijas. Sieti formą, idėją, funkciją, medžiagą ir erdvę. Įprasminti savo idėjas formos srityje.	
Veiklos sritis – žinių apie skulptūros medžiagų ir priemonių technines galimybes bei skulptūrinės plastinės kalbos elementus įgijimas.	
Esminis gebėjimas: skirti skulptūros technikas ir formos kūrimo būdus, įsisavinti pagrindinę skulptūrinės plastikos terminiją, naudoti skulptūros plastinės raiškos elementus.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Įvaldyti skirtingas skulptūros medžiagas, priemones ir formos kūrimo būdus.	Atpažinti ir skirti skulptūros technikas, įvardinti technologiškai reikalingas medžiagas, priemones bei formos kūrimo būdus, įvardinti pagrindinių medžiagų skulptūrines ir technologines savybes, išmanyti darbo jomis ypatumus ir galimybes, giliau išmanyti lipdybos, skobimo ir konstravimo technikas bei technologiją, įvardinti objekto mechaninės kopijos atlikimo būdus, priemones ir technologijas.
Apibūdinti skulptūros plastinės raiškos priemones ir jas taikyti praktiniuose užsiėmimuose.	Taisyklingai vartoti skulptūros sąvokas ir terminologiją, skirti skulptūros plastinės raiškos priemones, nusakyti jų naudojimo galimybes.

II KLASĖ

Veiklos sritis – formos suvokimo ugdymas	
Esminis gebėjimas: sisteminti kūrybiniam darbui reikalingą informaciją. Pritaikyti gautas žinias ir pateikti keletą idėjos sprendimo būdų, daug eskizuoti. Tikslingai naudoti formą, jos plastiką atvaizduojant natūrą ir kuriant.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Sieti formą, idėją, funkciją ir medžiagą.	Skirti formų charakterius ir žinoti jų panaudojimo idėjai perteikti galimybes, įvardinti formos ir funkcijos tarpusavio priklausomybę, taikyti funkcionalaus objekto kūrimo metodiką, atskleisti medžiagos, formos ir formos plastikos tarpusavio priklausomybę.
Sieti formą ir erdvę.	Nusakyti erdvės ir skulptūrinio objekto santykį, parinkti skulptūriniam objektui tinkamą vietą erdvėje, apibūdinti, kaip skulptūrinėmis struktūromis apvaldyti erdvę.
Formą analizuoti atsietai nuo objekto.	Įvardinti objekto formos savybes, apibūdinti formos ir spalvos santykį, apibūdinti formos ir paviršiaus (faktūros) santykį.

III KLASĖ

Veiklos sritis – nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus	
Esminis gebėjimas: nuosekliai ir kūrybiškai gilinti skulptūrinės raiškos (lipdymo) įgūdžius.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Atvaizduoti įvairaus sudėtingumo natūros objektus.	Perteikti objekto skulptūrinių masių proporcijas bei sustatymą, atskleisti vaizduojamo objekto vidinę konstrukciją,

	išskirti ir perteikti esminius lipdomų objektų bruožus, formos išraiškingumą, perteikti žmogaus veido ir kūno proporcijas, taikyti bent minimalias plastinės anatomijos žinias.
Lipdyti reljefą, apvalią skulptūrą.	Įvardinti reljefo ir apvalios skulptūros rūšis, paaiškinti erdvinio objekto vaizdavimo reljefe ir apvalioje skulptūroje specifinius skirtumų išmanymą.
Skulptūrinėmis priemonėmis perteikti formą, formos ir paviršiaus charakterį, faktūrą medžiagiškumą, erdvę.	Taikyti formos, faktūros, medžiagiškumo, erdvės, perteikimo būdus. Įvardinti skirtingų kultūrinių epochų tikrovės suvokimo ir vaizdavimo būdus skulptūros priemonėmis.
Lavinti pastabumą, natūros ir nulipdyto objekto analizavimo bei lyginimo įgūdžius.	Pastebėti ir perteikti formos niuansus, atskleisti visumos ir detalės santykį, mokėti apibendrinti formą, analizuoti natūrą ir užfiksuotą vaizdą.
Perteikti asmeninį (emocinį, loginį ar kt.) santykį su vaizduojamu objektu.	Įvardinti vaizduojamo objekto nuotaiką, apibūdinti objekto charakterį.

IV KLASĖ

Veiklos sritis – kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas	
Esminis gebėjimas: sąmoningai ir kūrybiškai naudoti skulptūrinės raiškos priemones, siekiant meninio rezultato.	
Gebėjimai	*Žinios ir supratimas*
Demonstruoti individualius skulptūrinės plastikos ir technikos(ų) įgūdžius.	Įvardinti individualaus meninio braižo požymius, įvardinti klasikines ir eksperimentines skulptūros technikas, vaizdo kūrimo netradicinėmis priemonėmis galimybes. Argumentuoti savo ieškojimų pobūdį ir eksperimentinių technikų tikslingumą.
Sąmoningai interpretuoti ir transformuoti formas norimai idėjai išreikšti.	Taikyti skirtingus interpretavimo būdus, išmanyti jų teikiamas galimybes. Argumentuoti savo pasirinkimą vaizduoti (ne) akademinėmis formomis, formuluoti idėjas, eksperimentuoti ieškant tinkamos formos plastikos.
Tikslingai jungti skulptūrinės ir kitų dailės sričių plastinės kalbos elementus, gebėti juos kūrybiškai panaudoti idėjos įprasminimui.	Įvardinti klasikinės, modernizmo, postmodernizmo skulptūros stilistines plastinės kalbos savybes. Analizuoti kitų vizualiųjų menų plastikos elementų panaudojimo skulptūrinėje raiškoje galimybes.
Dalyvauti parodose, projektuose ir pan.	Apibūdinti, analizuoti, vertinti, interpretuoti savo ir kitų skulptūrinės raiškos darbus, konteksto svarbą. Mokėti kelti individualius tikslus savarankiškai kuriant.

Erdvinės plastikos (skulptūros) turinys:

- Žinių apie skulptūros medžiagų ir priemonių technines galimybes bei skulptūrinės plastinės kalbos elementus įgijimas. Susipažįstama su skulptūrinių medžiagų įvairove. Išbandomos darbo su jomis priemonės bei mokomasi formos kūrimo būdų. Mokoma lipdybos ir molio formavimo įgūdžių bei keramikos technologijos žinių. Pagal galimybes susipažįstama su įvairiais konstravimo, medžiagų plastiškumo ir transformacijos, liejimo, gremžimo-skaptavimo ir kt. technologiniais procesais. Supažįstama su skulptūros plastinės raiškos elementais ir priemonėmis (plokštuma, reljefas, paviršius/faktūra, erdvinė struktūra, forma, masė, konstrukcija).

- Formos suvokimo ugdymas. Gilinamasi į skulptūrinio objekto vidinę ir stilistinę struktūrą, konstrukciją. Mokomasi objekto kopijos atlikimo ir interpretacijos technikų. Gilinamasi į medžiagos, formos ir formos plastikos tarpusavio priklausomybę, formos ir spalvos, formos ir ją supančios erdvės, formos ir funkcijos santykį.
- Nuoseklus erdvinės formos ir formos plastikos kūrimo įgūdžių lavinimas, atvaizduojant natūros objektus. Analizuojamos geometrinės formos ir jų tarpusavio sąveika bei gamtos formos. Susipažįstama su žmogaus veido ir figūros bendrosiomis proporcijomis, kūno dalių skulptūrine plastika ir konstrukcija, gilinasi į įvairių medžiagų skulptūrines ir technologines savybes. Siekiama lipdybos ir/ar kitokių formos konstravimo būdų išraiškingumo.
- Kūrybiškumo ir individualaus požiūrio ugdymas. Formuojamas individualus meniškumo, plastinės interpretacijos vidinis poreikis tikslingam plastinių ir techninių raiškos priemonių panaudojimui vaizduojamojo objekto charakteristikoms ir/ar idėjai atskleisti. Skatinamas technologinis eksperimentavimas, tarpdisciplininiškumas, individualaus braižo paieškos.

Vertinimas

Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į daromą asmeninę pažangą ir kūrybingumą, idėjų novatoriškumą, darbo nuoseklumą, gebėjimą taikyti kompozicijos pagrindų, tapybos, piešimo, tekstilės technologijų įgūdžius, mokėjimą nuosekliai atsakyti į temą, pareigingumą, paskaitų lankomumą ir kūrybinių užduočių atitikimą sutartiems vertinimo kriterijams.
Ugdymo proceso metu taikomas formuojamasis vertinimas, grupinės diskusijos, skiriama laiko mokinių darbų aptarimui ir įsivertinimui.

Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinių darbai pateikiami peržiūrai ir vertinami apibendrinamuoju būdu 10 balų vertinimo sistemoje.

Vertinimo skalė – 10 balų. Naudojamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai.			
Gebėjimai	Labai gerai įsisavinti ir gebėti	Gerai suvokti ir gebėti	Suvokti ir gebėti
Vertinimas	10-9 balų	8-7 balų	6-4 balų
Vertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai

PARENGĖ:
mokytoja metodininkė Eglė Maračinskaitė
mokytoja metodininkė Onutė Zakarienė
vyr. mokytoja Giulnara Kupčinskienė
vyr. mokytoja Alė Kalėdienė
mokytoja Neringa Akstinienė
mokytoja Dovilė Petrauskienė
mokytoja Gabrielė Širvinskaitė